

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.IV.35.502/2015/4.

A tanács tagjai: . Kozma György a tanács elnöke, Dr. Balogh Zsolt
előadó bíró,
. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Dr. Takács Margit ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. Koós Szabolcs főosztályvezető-
helyettes

Más perbeli személyek neve és perbeli állása:

A per tárgya: jogszerű földhasználói minőség igazolása
mezőgazdasági támogatáshoz

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Veszprémi Közigazgatási
és Munkaügyi Bíróság a 3.K.27.269/2014/12. számú ítélete

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Veszprémi Közigazgatási
és Munkaügyi Bíróság a 3.K.27.269/2014/12. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
3.K.27.269/2014/12. számú ítéletét hatályában fenntartja;

- kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az
alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási
költséget;

- kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak -
külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati

eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2011. április 14-én egységes területalapú támogatás iránt nyújtott be kérelmet a mezőgazdasági és vidékfejlesztési hatósághoz. Az MVH Közvetlen Támogatások Igazgatósága 14. alszámú, 2012. április 19-én kelt végzésével megállapította, hogy a felperes által benyújtott igénylés által lefedett terület nagyobb, mint az MVH által megállapított területméret, amely tekintetében a felperes jogszerű földhasználónak minősül. A végzés az egyes helyrajzi számokkal jelölt ingatlanokra lebontva konkrét területi adatokkal, táblázati formában foglaltan határozta meg az eltérés mértékét azzal, hogy a támogatási kérelem ügyében érdemi határozatban fog rendelkezni a hatóság. A végzés ellen önálló fellebbezésnek helye nincs, a végzés az eljárást lezáró érdemi határozat elleni fellebbezésben támadható. Az indokolás szerint a végzés rendelkező részében hivatkozott területek vonatkozásában a felperes nem minősül jogszerű földhasználónak.

- [2] Ilyen előzmények után a Közvetlen Támogatások Igazgatósága 15. alszámú, 2012. április 24-én kelt határozatával a felperes egységes területalapú támogatás iránti kérelmét elutasította. Kötelezte a felperest az előlegként már kifizetett 636.244 forint visszafizetésére. A határozat szerint a felperes által igényelt területek tekintetében lefolytatott ellenőrzés eredményei alapján az igényelt terület és az ellenőrzést követően megállapított terület közötti különbség meghaladja a 20%-ot, ezért a felperes az 1122/2009/EK bizottsági rendelet 58. cikk (2) bekezdése alapján támogatásra nem jogosult. A felperes 31.85 hektárra igényelt támogatást, az ellenőrzés után megállapított terület 21,5 hektár, így az eltérés 10,35 hektár. A felperes mind a 15. alszámú határozattal szemben, mind pedig a 14. alszámú végzéssel szemben fellebbezést nyújtott be.

- [3] A fellebbezés alapján eljáró alperes a határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Döntését a 25/2011. (IV.7.) VM rendelet, a 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Eljárási tv.), a 115/2003.(XI.13.) FVM rendelet, a 15/2003. (XI.13.) FVM rendelet és a 22/2011. (III.25.) VM rendelet előírásaira alapozta. Az alperes rögzítette, hogy a 3. számú parcella tekintetében túligénylést állapított meg, amely az ügyfél helyesbítésre való felszólítása

eredményeként sem oldódott fel, ezért 2011. július 19-én helyszíni ellenőrzésre került sor. 2011. november 28-án ismételt helyszíni szemlére került sor, mindezek során azonban a felperesi ügyfél földhasználata jogszerűségét igazolni nem tudta. Az 1. sz. parcellán a felperes nem bejegyzett földhasználó, ezért a hatóság a felperest hiánypótlás keretében földhasználati jogszerűségének igazolására szólította fel. Az ügyfél - állapította meg az alperesi határozat - erre nem reagált, a földhasználat jogszerűségét nem igazolta, aminek eredményeként a hatóság 14. alszámú végzésével megállapította, hogy az ott jelölt területekre az ügyfél nem minősül jogszerű földhasználónak.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezte. A kereset szerint a jogerős ítélet a Ket. több rendelkezését sérti, illetve az Eljárási tv. 41. § (1) bekezdését is. Előadta, hogy a jogszabályok szerint a hatóság köteles a kérelmet 8 napon belül megvizsgálni, a hiányos kérelem tekintetében a hatóság 2 hónapon belül köteles a hiánypótlást elrendelni. A jogszabályi határidőket a hatóság elmulasztotta, a hatóság több mint egy évig nem tudatta felperessel, hogy a kérelme hiányos, így együttműködési kötelezettségének sem tett eleget. Hivatkozott a 22/2011. (III.25.) VM rendelet vonatkozásában arra, hogy az a kihirdetése napját követően lépett hatályba, ezért nem volt biztosítva a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2.§ (3) bekezdésében foglalt felkészülési idő, illetve kérte a bíróságtól annak megállapítását, hogy az alperes a 14. számú végzés elleni fellebbezését a határozatában elmulasztotta elbírálni és ez kihat az ügy érdemére.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte, fenntartotta a határozatban foglaltakat.

Az elsőfokú ítélet

- [6] Az ügyben eljáró Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 3.K.27.269/2014/12. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította.
- [7] Az ítélet rögzítette, hogy keresetmódosításra a Pp. 335/A. §-a alapján 2013. április 19-én megtartott első tárgyaláson volt lehetőség. A bíróság emlékeztetett arra, hogy a jogszerű földhasználói minőség igazolása a felperesi kérelem benyújtásakor nem csak kizárólag földhasználati lappal, hanem egyéb, más módon is igazolható volt. A felperes azonban jogszerű földhasználói minőségét egyéb módon - a felhívás ellenére - sem igazolta. A felperes nem mint az ingatlan tulajdonosa, hanem mint mezőgazdasági

termelő nyújthat be támogatás iránti kérelmet. A bíróság idézte a 25/2011. (IV.7.) VM rendelet 3.§ (2) bekezdését, a 22/2011. (III.25.) VM rendelet 1. § 8. pontját, a 356/2007. (XII.23.) Korm. rendeletet, valamint a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény (a továbbiakban: termőföld törvény) 25/B. § (2) bekezdését. Ezekből azt a következtetést vonta le, hogy amennyiben a felperes a termőföld törvény szerinti földhasználati nyilvántartásba-vételi kötelezettségét elmulasztotta és így a tárgyév július 9-ei állapot szerint nem volt nyilvántartásba bejegyzett földhasználó, úgy a jogszabály ebben az esetben is lehetővé tette számára a jogszerű földhasználói minőség egyéb módon történő bizonyítását. A hivatal hiánypótlásra hívta fel, ennek ellenére nem igazolta jogszerű földhasználói minőségét.

- [8] A bíróság álláspontjának alátámasztására a helyszíni ellenőrzésen kiállított jegyzőkönyvekből is idézett. A bíróság szerint a hatóság mind a 3., mind az 1. parcella vonatkozásában a felperes támogatás iránti igényét érdemben vizsgálta, a jogszabályi előírásoknak megfelelően járt el, a tényállást a Ket. 50. § (1) bekezdésének megfelelően tisztázta. A fél az ellenőrzési jegyzőkönyv iratait megismerhette, azokra észrevételt tehetett volna. A felperes jogszerű földhasználói minőségét felhívás ellenére sem igazolta egyéb módon.
- [9] Az Eljárási tv. 41. § (1) bekezdésébe foglalt két hónapos határidő túllépése vonatkozásában a bíróság azt állapította meg, hogy a határidő túllépés az ügy érdemére nem hatott ki, ezért az önmagában a döntést nem teszi jogszerűtlenné.
- [10] A bíróság megállapította: iratellenes az a felperesi hivatkozás, hogy az ellenőrzés eredményeiről a felperes nem kapott értesítést, a jegyzőkönyvek és a közigazgatási iratanyag ugyanis azt támasztja alá, hogy az ügyfél értesítése mindannyiszor megtörtént. A jegyzőkönyveket az ügyfél meghatalmazottja átvette. A bíróság rögzítette, hogy a 7. számú, az előleg kifizetéséről szóló döntés már tartalmazta azt, hogy a felperes a jogosultsági feltételeknek megfelel, ezen végzésben foglalt esetleges tévedés, vagy hiba azonban nem eredményezi az egységes területalapú támogatás iránti kérelem megalapozottságát, ha az ügyfél a jogosultsági feltételeit egyébként nem igazolja. Így az előleg kiutalásáról rendelkező 7. és a 14. sz. végzés közötti tartalmi ellentét magának a közigazgatási döntésnek a jogszerűségére nem hat ki. A 22/2011. (III.21.) VM rendelet hatálybalépésével kapcsolatosan a bíróság rögzítette, hogy a felperes kérelmét 2011. április 14-én nyújtotta be, amelyhez képest a VM rendelet hatálybalépése nagyon közeli időpontban történt, ugyanakkor a felperes a jogosultsági feltételeit a közigazgatási eljárás során megfelelően igazolhatta volna, az erre irányuló hiánypótlási végzés 2011. novemberében kelt, s a jogszerű földhasználói minőséget a 2011. június 9-ei állapotnak megfelelően

volt köteles igazolni a felperes. A felperesnek tehát elegendő idő állt rendelkezésre, hogy a jogosultsági feltételeket megismerje és igazolja.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [11] A felperes a felülvizsgálati kérelemben előadta, hogy a 3. sz. parcella, mint nem támogatható terület csak az alperes jogelődjének a határozatában jelenik meg. A határozat indokolásából nem derül ki, hogy miért került sor e területnek a támogatásból való kizárására. Így a hatóság nem tett eleget a Ket. 50. § (1) bekezdésében meghatározott tényállás-tisztázási kötelezettségének. A felülvizsgálati kérelem is tartalmazza, hogy a 22/2011. (III.25.) VM rendelet hatálybalépése nem biztosított kellő időt az alkalmazására való felkészüléshez. Álláspontja szerint a hatóság akkor tett volna eleget együttműködési kötelezettségének, ha az Eljárási tv. 41. § (1) bekezdésében meghatározott határidőt betartotta volna. Álláspontja szerint a határidő túllépése a felperesre nézve az ügy érdemére kiható eredménnyel járt. Ha az első fokon eljáró hatóság eleget tesz a Ket. és az Eljárási tv. kérelem megvizsgálására és a hiánypótlás kiírására vonatkozó előírásának, akkor a felperes törvényes határidőn belül, 2011. június 9. napjáig elvégeztethette volna a jogszerű földhasználói igazolásához szükséges regisztrációt. A hatóság nem megfelelően mérlegelte a határidő túllépésére vonatkozó bizonyítékot, az ítélet erre vonatkozó megállapításai a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköznek.
- [12] A felperes szerint az alperes ellentmondó határozatai miatt nem láthatta át, hogy mely területek tekintetében kell a jogszerű használatot igazolnia, és milyen módon pótolhatja a hiányosságokat. Azt se látta át, hogy melyek azok a területek, ahol túligénylés, vagy átfedés van. A Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság megállapításaival ellentétben a felperes szerint a hatóság nem tett eleget a Ket. 5.§ (1) és (2) bekezdéséből fakadó együttműködési kötelezettségének. Sérült álláspontja szerint a Ket. 1. § (2) bekezdése is. Mindezekre tekintettel a felperes kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az alperes határozatának az elsőfokú határozatra kiterjedő hatállyal történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú hatóság új eljárásra utasítását.
- [13] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nyújtott be, kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását. Előadta, hogy a felülvizsgálati kérelem újdonságot nem tartalmaz, ezeket a felperes a kereseti kérelmében már előadta, az elsőfokú bíróság pedig erről jogerősen döntött.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [15] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelően feltárta, a bizonyítékokat egyenként és a maguk összességében is mérlegelte, a bizonyítékok alapján a jogszabályokból helyes következtetéseket vont le. A bíróság az ítéletét a Pp. előírásainak megfelelően indokolta, az ítélet a Pp. 206. § (1) bekezdését nem sérti.
- [16] A Kúria több döntésében rámutatott arra, hogy a Pp. 270. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárás rendkívüli jogorvoslati eljárás, amely csak jogszabálysértésre hivatkozva vehető igénybe a jogerős bírósági döntéssel szemben. A Kúria a Kfv.IV.35.169/2014/4.számú ítéletében arra is rámutatott, hogy amennyiben a felülvizsgálati kérelem pusztán a kereseti kérelemben foglaltakat ismétli meg, úgy az nem felelhet meg e követelménynek, mivel az elsőfokú bíróság a közigazgatási határozatokat és eljárást, míg a Kúria a bírósági döntést és eljárást vizsgálja. Így jelen ügyben, a felülvizsgálati kérelemben a Ket. megsértésével kapcsolatosan kifejtettek nem lehetnek érdemi vizsgálat tárgyai.
- [17] Az Európai Unió-s mezőgazdasági támogatásokkal kapcsolatos ügyekben a Kúria következetesen érvényesíti azt a gyakorlatát, hogy a támogatást igénylő féllel szemben elvárás, hogy ismerje a vonatkozó jogszabályokat, az abban foglalt előírásokat tartsa be (lásd pl. Kfv.IV.35.097/2015/6. számú ítéletet). Igaz ez abban az esetben is, ha a fél jogi képviselő nélkül, meghatalmazottal jár el, mint jelen ügyben.
- [18] Az ügy érdemét illetően a következők állapíthatók meg: az elsőfokú hatóság a 2012. április 19-én kelt végzésében egyértelműen, blokkazonosítók alapján határozta meg az 1. számú parcella vonatkozásában, hogy a felperes mely területek tekintetében nem minősül jogszerű földhasználónak. Ez a végzés önállóan nem, csak az érdemi határozatban volt megfellebbezhető. Az elsőfokú hatóság az érdemi határozatot 2012. április 24-én hozta, a határozathoz kapcsolódó 2. és 3. számú táblázat mind az 1. parcella, mind a 3. parcella tekintetében megjelöli a vonatkozó blokkazonosítókat, így nem helytálló a felülvizsgálati kérelem azon állítása, hogy a 3. parcella csak az alperes másodfokú határozatában szerepelt. A hatóság első és másodfokú döntéseiben a jogszerű földhasználat igazolását igénylő blokkazonosítók egyértelműen megjelölésre kerültek.
- [19] Megállapítható az ügyben továbbá, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, amely szerint a hatóság mind a 3. mind az 1. parcella vonatkozásában hiánypótlásra,

igazolásra szólított fel a jogszerű földhasználat igazolása tekintetében, s ezzel eleget tett az Eljárási törvény 41. § (1) bekezdésbe foglalt kötelezettségének.

- [20] Helytálló a jogerős döntés az ügyintézési határidő túllépésének értékelése vonatkozásában is. A felperes 2011. április 14-én benyújtott kérelme alapján a hatóság a hiányok pótlására valóban csak 2011. november 25-én hívott fel. Ugyanakkor a kérelem a jogosultsági feltételek igazolásának hiánya miatt került elutasításra, s az ügyben nincs olyan körülmény, amely azt támasztaná alá, hogy az időben kibocsátott hiánypótlásnak a felperes eleget tudott volna tenni. A 22/2011. (III.25.) VM rendelet 1. § 8. pontja szerint jogszerű földhasználó a tárgyév június 9-ei dátum szerinti állapotnak megfelelően földhasználóként bejegyzett ügyfél, vagy az az ügyfél, akinek földhasználati joga önhibáján kívüli okból nem került a földhasználati nyilvántartásba bejegyzésre és a földhasználati jogosultságát igazoló egyéb bizonyító erejű okirattal rendelkezik. Az Eljárási törvény akkor hatályos 41. § (1) bekezdése a hiánypótlásra felszólítást két hónapon belül írta elő a hatóság számára. Így az ügyintézési határidő törvényben foglalt szabályának betartása esetén a felperest 2011. június 14-ig lehetett volna felhívni, hogy pótolja a földnyilvántartásba történő földhasználókénti bejegyzést, tehát önmagában ez a határidő is túl van a tárgyév június 9-ei dátumán. Azonban a jogszerű földhasználói minőség igazolására vonatkozó eljárás nemcsak ezen az ágon, hanem a 22/2011. (III.25.) VM rendelet 1. § 8. pontja második fordulatán is alapulhatott, mert a VM rendelet szerint jogszerű földhasználó az is, „akinek földhasználati joga önhibáján kívüli okból nem került a földhasználati nyilvántartásba bejegyzésre és a földhasználati jogosultságát igazoló egyéb bizonyító erejű okirattal rendelkezik.” A felperes sem vitatja azt a tényt, hogy a túligényléssel kapcsolatban a jogszerű földhasználói minőség igazolásának a hiánypótlás keretében nem tett eleget.
- [21] A fentiekre tekintettel nem jogsértő a jogerős ítélet amiatt, mert a bíróság a határidő túllépést nem tekintette az ügy érdemére kiható jogszabálysértésnek.
- [22] A 22/2011. (III.25.) VM rendelet hatálybalépésével kapcsolatban is osztja a Kúria az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a felperesnek elegendő idő állt rendelkezésre a jogosultsági feltételek megismerésére. A VM rendelet 1. § (8) bekezdésében foglalt június 9-e nem határidő, hanem az akkori dátum szerinti állapot figyelembevételére vonatkozik. A VM rendelet 2011. március 26-án lépett hatályba, a felperes kérelmét 2011. április 14-én nyújtotta be, ugyanakkor az önkéntes jogkövetés alapján a földnyilvántartásba történő bejelentkezés 2011. június 9-ig, mint lehetőség nyitva állt. Így a felperes esetén a felkészülési idő

majdnem két hónap volt.

- [23] A felperest a hatóság 2011. november 25-én szólította fel a hiányok pótlására, így e végzésben foglalt határidő alatt volt köteles igazolni a június 9-ei dátum szerinti földhasználati jogosultságát. Azonban ha ezt nem tudta megtenni - mert az önkéntes jogkövetés alapján nem regisztrált - akkor is rendelkezésére állt a hiánypótlási határidőn belül az egyéb okirattal való bizonyítás lehetősége.
- [24] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az döntés elvi tartalma

- [25] *Ha a mezőgazdasági termelő hiánypótlás keretében sem igazolja jogszerű földhasználói minőségét, és a jogszabályi feltételek sem változnak időközben, akkor nem hat ki az ügy érdemére, hogy a hatóság a hiánypótlást a jogszabályi határidőn túl bocsátotta ki.*

Záró rész

- [26] A Kúria az ügyet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [27] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költségeinek megfizetésére.
- [28] Az illetékekről való rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi 39. § (3) bekezdés d) pontján és 50. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. március 29.

**Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke; Dr. Balogh Zsolt sk. előadó
bíró; dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet sk. bíró**